

A photograph of a waterfall cascading over dark, jagged rocks. The water is white and frothy as it falls, creating a sense of movement and power. The rocks are dark and textured, with some lighter patches. The overall scene is dramatic and natural.

KETENZORG DEMENTIE

VOOR MENSEN MET GEHEUGENPROBLEMEN
EN HUN NAASTEN, WONEND IN DE GEMEENTE ZOETERMEER

Deze gids is een hulpmiddel voor mensen met geheugenproblemen en hun naasten.

De gids bevat informatie over ondersteuning, welzijn, behandeling en zorg die ingezet kan worden in de gemeente Zoetermeer

KETENZORG

DEMENTIE

INHOUD

Schakels in een sterke zorgketen	7	Ouderenbus	21
Geheugenproblemen of dementie?	8	Personenalarm	22
Wat is dementie?	9	Aanvullende diensten	22
De ziekte van Alzheimer	9	Zorgvoorzieningen in Zoetermeer	23
Vasculaire dementie	9	Dagbesteding	23
Meer varianten	10	Dagverzorging	23
Verschillende fasen	10	Dagbehandeling	23
Het 'niet pluis'-gevoel	11	Logeermogelijkheden	24
Kleine veranderingen	11	Wonen met begeleiding	24
Nuttige folder	12	Meerzorgafdeling	25
Geheugensteunpunt	12	Kleinschalig wonen	25
De diagnose	13	Indicatie	26
Als de klachten erger worden	13	WMO	26
De huisarts	13	AWBZ	26
De geheugenpoli	14	Eigen bijdrage	27
Na de diagnose	15	Juridische en financiële regelingen	28
Psychogeriatrisch team	15	BOPZ-verklaring	28
Hoe verder?	17	Klachten en suggesties	29
Wie doet wat precies in Zoetermeer?	18	Een klacht indienen	29
Ouderenadviseur	18	Tips en adviezen	30
WMO-loket	18	Adressen	31
Huisarts	19	Colofon	46
Casemanager	19		
Huishoudelijke hulp	19		
Verpleging en verzorging	19		
Rondom mantelzorg	20		
Alzheimer café	21		
Maaltijden	21		

SCHAKELS IN EEN STERKE ZORGKETEN

In Zoetermeer bestaat een intensieve samenwerking tussen diverse zorgaanbieders voor mensen met dementie; deze samenwerking wordt ook wel 'ketenzorg' genoemd. Dit heet zo, omdat verschillende zorgaanbieders schakels zijn die met elkaar als het ware een sterke keten vormen. Bij ketenzorg weten alle betrokken zorgaanbieders van elkaar wat gedaan wordt om de mens met dementie en de naasten zo goed mogelijk bij te staan. Ook wordt gestreefd naar één aanspreekpersoon, veelal is dat de casemanager dementie. Ondersteuning, begeleiding en zorg worden in de keten zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Dit alles komt de kwaliteit van de hulp- en zorgverlening ten goede.

... "Mijn moeder vraagt steeds wie ik ben" ...

GEHEUGENPROBLEMEN OF DEMENTIE?

Wie ouder wordt, kan vergeetachtig worden. Dat hoeft niet erg te zijn: het hoort bij het ouder worden. De hersenen werken trager naarmate de leeftijd vordert.

Soms is er iets anders aan de hand. Ook een depressie, vitaminegebrek of een infectieziekte kan er namelijk voor zorgen dat een mens dingen vergeet. Problemen met het horen of het zien, kunnen leiden tot moeite met opslaan en opdiepen van informatie. En soms heeft vergeetachtigheid te maken met beginnende dementie.

Vergeetachtigheid kan dus verschillende oorzaken hebben. Trek daarom niet te snel conclusies, maar praat er met anderen eens over en schakel de huisarts of een andere deskundige in.

Mevrouw Jansen maakt zich al langere tijd zorgen om haar man. "Gisteren nog in de supermarkt kwamen we onze oude buurvrouw tegen. Ik vroeg naar haar nieuwe woning. Mijn man hield zich afzijdig. Even later vroeg hij: "Wie was die mevrouw" Dat gebeurt de laatste maanden steeds meer. Hij kan ook zo afwezig en kribbig zijn. Wat zou er toch aan de hand zijn?"

WAT IS DEMENTIE?

Dementie komt in verschillende vormen voor. Op één punt hebben die verschillende vormen met elkaar te maken: dementie is altijd een combinatie van stoornissen in het geheugen, de stemming waarin iemand verkeert of in het gedrag.

DE ZIEKTE VAN ALZHEIMER

De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer. Het eerste opvallende symptoom hierbij is het geheugenverlies. Daarbij gaat het om meer dan de normale vergeetachtigheid. Om het kort samen te vatten: mensen vergeten niet alleen dingen, ze vergeten ook dat ze dingen zijn vergeten. Geleidelijk aan gaan steeds meer vaardigheden verloren en lukt het niet meer om te lezen, te schrijven, informatie te bewaren en verdwijnen ook herinneringen aan gebeurtenissen. Het verschil tussen dag en nacht, de plaats waar je je bevindt, weten wie je bent: al deze vanzelfsprekendheden verdwijnen. Uiteindelijk is iemand die aan de ziekte van Alzheimer lijdt niet meer in staat om zelfstandig te functioneren.

VASCULAIRE DEMENTIE

De ziekte van Alzheimer is niet de enige vorm van dementie. Vasculaire dementie komt bijvoorbeeld ook voor. Deze vorm van dementie ontstaat door problemen met de bloedvaten in de hersenen. Bij vasculaire dementie valt vooral op dat mensen lichamelijke problemen krijgen in combinatie met een verminderd geestelijk functioneren. Geheugen- en oriëntatiestoornissen treden minder snel op.

MEER VARIANTEN

Naast de Ziekte van Alzheimer en vasculaire dementie zijn er meer vormen van dementie. Die komen overigens minder vaak voor. Voor uitgebreide informatie kunt u terecht bij de Stichting Alzheimer Nederland (zie de rubriek 'Tips en adviezen' achterin deze brochure).

VERSCHILLENDE FASEN

In de loop van het proces van dementie zijn vaak verschillende fasen te onderscheiden. In de beginfase is het 'niet pluis'-gevoel aanwezig. Kenmerkend voor deze fase is de periode van onzekerheid. Aan de onzekerheid komt een einde als de diagnose eenmaal is gesteld. Daarna volgt een periode van wonen en zorg, meestal gewoon thuis. Door het verloop van het ziekteproces kan het langer thuiswonen soms niet meer mogelijk zijn en volgt een verhuizing naar een instelling met aangepaste voorzieningen.

In deze brochure wordt aan de hand van het verloop van het proces dieper ingegaan op de verschillende fasen.

“Dat vind ik nou één van de ergste kwalen. Ik was verzot op kennis maken met iemand en je komt hem een paar dagen later tegen en je kent die man niet. Soms denk ik: ‘Ben ik nou zo ongeïnteresseerd?’”

HET 'NIET PLUIS'-GEVOEL

Wanneer iemand problemen heeft met het geheugen, kan dit vragen oproepen. Er is iets aan de hand, maar wat is dat dan precies? Onzekerheid krijgt de overhand. Dit is het zogenaamde 'niet pluis'-gevoel.

Gevoelens van onbehagen, twijfels, somberheid en onzekerheid kunnen dan opspelen bij de betrokkene. Deze gevoelens kunnen wisselend aanwezig zijn en toenemen in de loop van de tijd. Van belang is dat deze gevoelens erkend en herkend worden.

KLEINE VERANDERINGEN

In het begin vallen vaak kleine veranderingen op. Denk daarbij aan: vergeten welke boodschappen gedaan moeten worden, spullen in huis niet meer terug kunnen vinden, het vergeten van belangrijke gedenkdagen of moeite hebben met het vinden van de weg naar huis.

Ook kan er sprake zijn van een sombere stemming en het gevoel de 'grip' te verliezen op het leven. Het is belangrijk dit soort kleine veranderingen bespreekbaar te maken met de partner, de familie, de huisarts of via het geheugensteunpunt.

NUTTIGE FOLDER

Bij het Coördinatiepunt Zorg kunt u de folder het 'niet pluis'-gevoel opvragen. Deze folder geeft meer informatie over het 'niet pluis'-gevoel en bevat ook een zelftest. Afhankelijk van de uitkomst wijst de folder mensen op mogelijke verdere acties die kunnen worden ondernomen (zie de rubriek 'Tips en adviezen' achterin deze brochure).

GEHEUGENSTEUNPUNT

Iedereen met vragen en twijfels over het geheugen kan vrijblijvend een afspraak maken met de deskundigen van het Geheugensteunpunt in Zoetermeer. Mensen kunnen daar een passend advies krijgen. Voordeel is dat er ook afspraken kunnen worden gemaakt om op latere momenten te bekijken hoe de situatie zich ontwikkelt. Op deze manier kan altijd een deskundige vinger aan de pols worden gehouden (zie de rubriek 'Tips en adviezen' achterin deze brochure).

DE DIAGNOSE

ALS DE KLACHTEN ERGER WORDEN

Als de klachten verder gaan dan een vaag 'niet pluis'-gevoel is het tijd voor het stellen van een diagnose.

De heer en mevrouw Karelsen zitten in de wachtkamer bij de huisarts. Na veel aandringen van de kinderen hebben zij een afspraak gemaakt. Al langere tijd merkt de heer Karelsen dat zijn vrouw steeds meer dingen vergeet. Laatst nog had ze de aardappelen opgezet en was het vergeten. Ook de kinderen zien steeds meer dat hun moeder anders reageert, ook op de kleinkinderen. Zij toont weinig belangstelling. Zij hopen dat de huisarts zegt dat het past bij de leeftijd. Maar de heer Karelsen heeft zo zijn bedenkingen.

DE HUISARTS

De huisarts is bij uitstek de deskundige bij wie mensen terecht kunnen met vragen over het geheugen en over gedragsveranderingen. Hij of zij kan een diagnose stellen en mensen eventueel doorverwijzen voor verder onderzoek. Meestal blijft trouwens de huisarts bij het hele proces van dementie betrokken.

De huisarts kan mensen met klachten voor verder onderzoek verwijzen naar een instelling voor de geestelijke gezondheidszorg, zoals GGZ Zoetermeer of Parnassia. Ook een neuroloog of de Geheugenpoli van 't Lange Landziekenhuis kan worden

ingeschakeld. Aanvullend onderzoek, testen en gesprekken met de cliënt en met naasten: dit alles moet meer duidelijkheid verschaffen. Na dit vervolgonderzoek worden de cliënt, naasten en huisarts op de hoogte gesteld van de diagnose.

DE GEHEUGENPOLI

De Geheugenpoli in 't Lange Landziekenhuis is vooral bedoeld voor cliënten bij wie het moeilijker is om vast te stellen wat er precies aan de hand is. In de Geheugenpoli werken specialisten van het ziekenhuis en van GGZ Zoetermeer samen om zo snel mogelijk tot een juiste diagnose te komen. Over de uitkomsten van het onderzoek worden de cliënt, naasten en huisarts op de hoogte gebracht. Voor ondersteuning in de thuissituatie wordt de casemanager betrokken.

NA DE DIAGNOSE

Als de diagnose 'dementie' is gesteld, leert de ervaring dat bij veel mensen de wereld op z'n kop staat. Dat heeft te maken met het besef dat er veel gaat veranderen. Zowel in de persoonlijke levenssfeer als in de omgang met elkaar. Maar ook keuzes op het gebied van wonen, ondersteuning en zorg komen in een ander daglicht te staan.

De keuzes worden niet als een keurslijf opgelegd. Samen met de betrokkene en de naasten wordt gekeken welke vormen van ondersteuning, begeleiding en hulpverlening het meest geschikt zijn, rekening houdend met persoonlijke wensen.

Ook de eventuele zorgverlening houdt rekening met persoonlijke voorkeuren. Uitgangspunt is dat iemand met dementie zo lang mogelijk een zelfstandig leven kan leiden.

PSYCHOGERIATRISCH TEAM

Zorgverleners in Zoetermeer hebben in het kader van de ketenzorg met elkaar afgesproken om de zorg en begeleiding in de diverse zorgorganisaties zo goed mogelijk aan te sluiten op de cliënt die van de diverse organisaties afhankelijk is.

Vanuit de samenwerkende zorgorganisaties is een psychogeriatrisch team gevormd dat de betrokkenen begeleidt. (Psychogeriatric is een vakterm voor dementie). Dit team bestaat uit: een casemanager dementie, een specialist ouderengeneeskunde en een psycholoog. De casemanager is de verbindende schakel. Hij of zij staat de betrokkene en de naasten bij in het hele proces en behartigt de belangen op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

...“Vader praat aldoor over school
en hoe leuk het er was”...

HOE VERDER?

Van belang is om dementie bespreekbaar te maken met anderen. Maak er geen geheim van, is het advies. Als de omgeving weet wat er aan de hand is, is er meer begrip voor vergeetachtigheid en veranderingen in gedrag.

In de gemeente Zoetermeer zijn diverse vormen van wonen, welzijn en zorg mogelijk. Bij een beginnende dementie is er vooral behoefte aan ondersteuning en begeleiding thuis. In een verdere fase van het ziekteproces is intensievere ondersteuning en zorg noodzakelijk. Van belang is om te weten welke mogelijkheden er zijn om daarmee allerlei problemen in de thuissituatie te voorkomen.

Als - ondanks alle hulp - het zelfstandig wonen niet meer lukt, zijn er in Zoetermeer diverse vormen van dagbesteding of permanent wonen met 24-uurs begeleiding mogelijk.

Achter in de gids vindt u de namen en telefoonnummers van de organisaties binnen de gemeente Zoetermeer die u van dienst kunnen zijn.

“Dat was de grootste klap. Die slechte ogen is ook vreselijk hoor, maar die dementie was ook even een dreun. Toen wij het hoorden hebben we de kinderen meteen gebeld. We hebben gehuild, waren boos en verdrietig. Na een periode zei mijn vrouw: “We gaan een brief schrijven aan familie en vrienden”. In deze brief hebben we verteld wat dementie is en hebben gevraagd of ze ons willen steunen.”

WIE DOET WAT PRECIËS IN ZOETERMEER?

In de gemeente Zoetermeer zijn er veel hulpverleners en organisaties voor mensen met dementie en hun naasten. In dit hoofdstuk vindt u in hoofdlijnen een overzicht van het aanbod. Adressen vindt u achterin deze brochure.

OUDERENADVISEUR

Soms is het lastig om de juiste instanties en de juiste mensen te vinden als advies gewenst is. In dit verband is het goed te weten dat er in Zoetermeer ouderenadviseurs werken. Zij kennen de problemen waar ouderen tegenaan kunnen lopen en weten de weg naar de juiste ondersteuning. Wonen, welzijn en zorg: dat zijn de gebieden waarmee ouderenadviseurs mensen in Zoetermeer van dienst kunnen zijn.

WMO-LOKET

WMO staat voor Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De gemeente Zoetermeer heeft een WMO-loket. Dat is een afdeling van de gemeente waar mensen terecht kunnen met vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Als mensen voor één of meer van voorzieningen in aanmerking willen komen, kunnen zij bij het WMO-loket van de gemeente schriftelijk een aanvraag indienen. Desgewenst kan ook de casemanager zo'n aanvraag indienen. Na de behandeling van de aanvraag stuurt de gemeente een brief waarin wordt gemeld of de aanvraag gehonoreerd is.

HUISARTS

De huisarts is direct betrokken bij het verloop van het ziekte proces. De huisarts is vaak ook degene die verwijst voor het stellen van de diagnose. Op het moment dat de diagnose is gesteld, wordt de huisarts geïnformeerd. De huisarts is medisch verantwoordelijk en wordt op de hoogte gebracht als er veranderingen zijn in de situatie van de betrokkene.

CASEMANAGER

Als de diagnose 'dementie' is gesteld, gaat het psychogeriatrisch team in overleg met de betrokkene en de naasten een route uitstippelen om de beste ondersteuning te kunnen bieden. Aanspreekpunt van het team is de casemanager die altijd kan worden aangesproken bij vragen, wensen en problemen.

HUISHOUDELIJKE HULP

Voor mensen met dementie en hun naasten kan het huishouden een zware taak worden. Via het WMO-loket kan huishoudelijke hulp worden aangevraagd.

VERPLEGING EN VERZORGING

Als het voor iemand met dementie moeilijk wordt om voor zichzelf te zorgen of als de mantelzorger de toenemende zorg niet meer op zich kan nemen, dan kan op maat de persoonlijke zorg en verpleging overgenomen worden. Na indicatie kan passende verzorging en/of verpleging ingezet worden. Ook als het om meer gespecialiseerde aandacht gaat, zoals nachtzorg, wondverzorging of incontinentie.

De casemanager en andere hulpverleners in Zoetermeer kunnen helpen met het aanvragen van persoonlijke verzorging en verpleging.

RONDON MANTELZORG

Zorgen voor een naaste met dementie is intensief en vraagt zowel lichamelijke als geestelijke inspanning. De zorg kan jaren duren, waarbij stabiele perioden afgewisseld kunnen worden met instabiele perioden. Daarnaast worden partners geconfronteerd met veranderingen in de relatie wat tot verdriet en vermindering van sociale contacten kan leiden. Het is daarom goed dat mantelzorgers zoveel mogelijk aan eigen activiteiten blijven deelnemen. Zo houden mantelzorgers hun belangrijke taak langer vol.

Goed om te weten: in Zoetermeer kan de Stichting Rondom Mantelzorg met de inzet van vrijwilligers mantelzorgers ontlasten. De stichting geeft ook individuele ondersteuning aan mantelzorgers en kan mantelzorgers met elkaar in contact brengen. Via de stichting en andere organisaties worden regelmatig cursussen aangeboden die dieper ingaan op mantelzorg en dementie.

“Het is mij overkomen, maar hij is meegetrokken. En hij kan ook niet veel meer en dat vind ik eigenlijk nog erger. Dat hij geblokkeerd wordt. Dat ik wat mankeer, nou ja, dat is jammer. Maar dat hij daardoor ook geblokkeerd wordt met een heleboel dingen, dat vind ik eigenlijk dubbel erg.”

ALZHEIMER CAFÉ

Het Alzheimer Café is een trefpunt voor mensen met dementie, partners, familieleden, vrienden en hulpverleners. In het café geven een deskundige gespreksleider en gastsprekers voorlichting over aspecten die bij dementie spelen. Eén keer per maand op de dinsdagavond vindt het Alzheimer Café plaats in het woonzorgcentrum De Morgenster, Nassaulaan 11, Zoetermeer.

“Ik ben de eerste keer alleen naar het Alzheimer Café geweest. Ik wilde weten waar het was, wat wordt er besproken en is het niet bedreigend voor mijn man. Ik voelde me snel thuis en het onderwerp sprak mij aan. De volgende keer ga ik weer, dacht ik, en ik vraag mijn man mee. Ik heb aan mijn man uitgelegd wie er zijn, wat er gebeurt en gezegd dat ik het fijn zou vinden als hij meegaat. En nu bezoeken we maandelijks samen het Alzheimer Café”.

MAALTIJDEN

Als het niet meer lukt om zelf een maaltijd te maken en als ook naasten een maaltijd niet kunnen leveren, dan is de maaltijdservice een goed alternatief. Ook in dienstencentra en woonzorgcentra kunnen mensen in zo'n situatie altijd terecht voor een warme maaltijd.

OUDERENBUS

In Zoetermeer rijdt naast het gewone openbare vervoer de Ouderenbus. De Ouderenbus is toegankelijk voor ouderen en mensen met een handicap.

PERSONENALARMB

Wanneer het een veilig idee is om altijd hulp onder handbereik te hebben, is een personenalarm een slimme overweging. Zo kan in geval van nood dag en nacht met één druk op de knop contact worden opgenomen met een alarmcentrale. Deze centrale beschikt over alle gegevens die hulpverleners nodig hebben.

AANVULLENDE DIENSTEN

Naast de meer bekende zorg- en ondersteuningsvormen zijn er nog veel aanvullende diensten mogelijk. Dit kan variëren van een consult bij een diëtist of het inschakelen van ergotherapie voor aanpassingen tot fysiotherapie. Over de mogelijkheden van dit soort aanvullende diensten kan de huisarts of de casemanager adviseren.

Tevens zijn er veel services aan huis mogelijk zoals een kapper, opticien, pedicure en hoorspecialist. Er kunnen mensen langskomen die klussen in huis- en tuin doen maar ook voor de verkoop van kleding en schoenen. Praktische hulpmiddelen zijn te leen of te koop in de thuiszorgwinkel Medicorner.

ZORGVOORZIENINGEN IN ZOETERMEER

DAGBESTEDING

In de gemeente Zoetermeer zijn diverse vormen van dagbesteding mogelijk. Tijdens de dagbesteding worden uiteenlopende activiteiten aangeboden die aan een zinvolle en prettige besteding van de dag bijdragen.

DAGVERZORGING

Dagverzorging is ondermeer bedoeld voor zelfstandig wonende ouderen die door beperkingen van het geheugen de grip op het leven beginnen te verliezen. Dagverzorging kan meerdere dagdelen per week worden gevolgd. Het doel is om mensen te helpen met het ritme van de dag door onder begeleiding een situatie zoals thuis aan te bieden.

DAGBEHANDELING

Dagbehandeling is bedoeld voor mensen bij wie sprake is van een gevorderd dementeringsproces. Dagbehandeling is een samenhangend aanbod van behandeling, verpleging, verzorging en begeleiding. Het doel is om de thuissituatie zo lang mogelijk in stand te houden. Dagbehandeling kan meerdere dagdelen per week worden aangeboden.

“Als ik naar de dagbehandeling ga, dan is het moeilijk voor mij. Want ik ken daar veel mensen die denken: ‘Hij is ook al niet goed wijs geworden.’ Dan ben ik wel bang dat ze je gaan mijden. Dat gevoel krijg ik en dat vind ik verschrikkelijk. Ik wil juist contact maken en ik heb nu in de gaten dat sommige mensen je gewoon negeren. Nou dat is verschrikkelijk voor mij, ja. Maar bij de dagopvang weten ze wel beter! Ze zijn daar heel begaan en je ontmoet ook anderen met dezelfde problemen.”

LOGEERMOGELIJKHEDEN

Een zogeheten tijdelijk verblijf is bedoeld voor mensen met dementie die voor een korte periode logeren in een beschermde woonvoorziening. Dit kan mantelzorgers ontlasten.

Ook als mensen met dementie door acute problemen tijdelijk niet thuis kunnen blijven, is het mogelijk om op heel korte termijn tijdelijk te worden opgenomen in een verpleeghuis. We spreken dan over een crisisopname. Vanuit deze opname wordt dan gezocht naar een blijvende oplossing voor de situatie.

WONEN MET BEGELEIDING

Als zelfstandig wonen niet meer mogelijk is, kan wonen in een woonzorgcentrum, of in een zogeheten beschermde voorziening, een noodzakelijk alternatief zijn. Binnen Zoetermeer zijn er diverse mogelijkheden.

MEERZORGAFDELING

Woonzorgcentra hebben vaak ook een meerzorgafdeling. Deze afdeling is bedoeld voor mensen met dementie die meer zorg nodig hebben. De zorg is gericht op het uitstellen of voorkomen van een verpleeghuisopname.

KLEINSCHALIG WONEN

Kleinschalig wonen is bedoeld voor mensen met dementie die niet langer zelfstandig kunnen wonen. De woon- en leefomgeving is speciaal op deze groepen aangepast om een zo sterk mogelijk gevoel van geborgenheid en veiligheid te geven. Naast een gemeenschappelijke huiskamer en keuken heeft iedere bewoner veelal een eigen zit-slaapkamer. Bewoners houden een zo groot mogelijke mate van zelfstandigheid en de zorg is aangepast aan de vraag van de bewoner. Kleinschalig wonen wordt in Zoetermeer op diverse manieren aangeboden. Hulpverleners kunnen adviseren over de mogelijkheden.

“Nu is ze weg, en dat valt niet mee, nee. We zijn nu eigenlijk 46 jaar getrouwd, dus dan kun je wel nagaan. Het grootste probleem is dat ze er niet meer is. Je kunt niet meer praten met elkaar, dat is moeilijk... Want nu heb je elke dag dat afscheid weer. Ik had verwacht dat het na verloop van tijd een beetje zou slijten, maar dat valt me nog tegen.”

INDICATIE

Voor zorg, begeleiding en voorzieningen is vaak een indicatie nodig: een bewijs dat aantoonbaar is dat de aanvrager van bepaalde vormen van zorg, begeleiding en voorzieningen gebruik kan maken. De casemanager kan helpen bij het aanvragen van een indicatie. Zo'n indicatie kan nodig zijn voor zowel de WMO als het CIZ.

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO)

Voor veel voorzieningen is de gemeente het aanspreekpunt. Dat is geregeld in de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). Bij het WMO-loket van de gemeente Zoetermeer kunnen mensen terecht voor:

- huishoudelijke verzorging (huishoudelijke hulp);
- vervoersvoorzieningen;
- woonvoorzieningen;
- rolstoelvoorzieningen;
- gehandicaptenparkeerkaart.

De betrokkene of de casemanager kan bij het WMO-loket een schriftelijke aanvraag doen voor voorzieningen die passen binnen de WMO. Vervolgens wordt beoordeeld of zo'n verzoek kan worden gehonoreerd.

ALGEMENE WET BIJZONDERE ZIEKTEKOSTEN (AWBZ)

Wanneer hulp nodig is bij de lichamelijke verzorging en verpleging, wondverzorging, deelname aan een dagvoorziening of een verblijf in een woonzorgcentrum of verpleeghuis, dan is een indicatie nodig van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Dat is geregeld in de AWBZ (Algemene Wet Bijzon-

dere Ziektekosten). Deze indicatie kan door de casemanager of één van de andere hulpverleners worden aangevraagd.

Na goedkeuring van de aanvraag kunnen mensen kiezen voor zorg in natura of voor een persoonsgebonden budget. Zorg in natura wil zeggen dat hulpverleners van een organisatie die de aanvrager kiest de zorg gaan leveren. Bij een persoonsgebonden budget krijgen mensen een geldbedrag waarmee zij zelf zorg en begeleiding kunnen inkopen.

Goed om te weten: de belangenvereniging Per Saldo kan mensen helpen bij vragen en problemen bij een persoonsgebonden budget.

EIGEN BIJDRAGE

Voor de huishoudelijke verzorging en de zorg in het kader van de AWBZ wordt een eigen financiële bijdrage gevraagd. De hoogte van de bijdrage hangt af van het inkomen.

Voor vervoer en voor wonen in een woonzorgcentrum of verpleeghuis wordt ook een eigen bijdrage gevraagd. Ook deze bijdrage is afhankelijk van het inkomen en wordt berekend door het Centraal Administratie Kantoor (CAK).

JURIDISCHE EN FINANCIËLE REGLINGEN

Voor ondersteuning bij financiële zaken kunnen mensen met beginnende of gevorderde dementie altijd een beroep doen op de casemanager. De casemanager kan u advies geven en verwijzen naar instanties. Ook kan de casemanager helpen bij het aanvragen van mentorschap, onderbewindstelling en onder curatele stellen. Dat is een situatie waarin de betrokkene tijdelijk of langer niet in staat is om zijn of haar zorginhoudelijke en/of financiële belangen te behartigen. In zo'n geval kan een bewindvoerder worden aangewezen die het financiële beheer overneemt.

BOPZ-VERKLARING

Voor opname in een beschermde woonvoorziening - zoals een verpleeghuis - is naast een indicatie van het CIZ ook een BOPZ-verklaring noodzakelijk. De wet Bijzondere Opnemings Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ) is van toepassing om te voorkomen dat mensen met dementie ongewenst gedwongen opgenomen worden. Als de betrokkene bezwaar heeft tegen een beschermde opname, kan een juridische procedure worden opgestart.

KLACHTEN EN SUGGESTIES

Zorgvuldige zorg staat altijd voorop. Toch kan er een reden zijn voor het voorstellen van een verbetering of het indienen van een klacht. Klachten en suggesties worden gebruikt om de service van de zorgaanbieders verder te verbeteren.

EEN KLACHT INDIENEN

Als mensen niet tevreden zijn over de verzorging, verpleging, behandeling of bejegening, kan de klacht in eerste instantie worden besproken met de hulpverlener in kwestie. Vaak is een passende oplossing dan al onder handbereik.

Is hier geen behoefte aan of leidt dit gesprek niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een beroep worden gedaan op de klachtenregeling. Elke zorgaanbieder heeft zijn eigen klachtenregeling die op de website van de betreffende zorgaanbieder te vinden is. Ook kan de casemanager meer informatie geven over het indienen van een klacht.

Zijn er in algemene zin klachten of vragen over de gezondheidszorg, dan is het handig de folder van Zorgbelang ZHW eens op te slaan. Zie de adressenlijst in deze brochure.

TIPS EN ADVIEZEN

Nuttige adressen met adviezen, tips en informatie over dementie, wonen, welzijn en zorg.

WWW.ALZHEIMER-NEDERLAND.NL

Informatie, folders en nieuwsbrieven van Stichting Alzheimer Nederland.

WWW.CIZ.NL

Informatie over de aanvraag van indicaties en de wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ).

WWW.CZZORGKANTOREN.NL

Informatie over Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, zorgorganisatie in de regio Haaglanden.

WWW.GEHEUGENSTEUNPUNT.NL

Informatie voor iedereen met vragen en twijfels over zijn of haar geheugen of dat van een ander.

WWW.KIESBETER.NL

Informatie die helpt bij het maken van keuzes in de zorg.

WWW.LOKAALLOKET.NL/ZOETERMEER

Het digitale WMO-loket voor inwoners van de gemeente Zoetermeer. Hier kunt u terecht met uw vragen over wonen, welzijn en zorg.

WWW.MEZZO.NL

Landelijke organisatie voor Mantelzorg en vrijwilligerszorg; informatie, advies en ondersteuning.

WWW.VILANS.NL

Webwinkel met uitgebreide folders en boeken voor mantelzorgers. Digitale sociale kaart.

WWW.ZOETERMEER.NL/ZORGZAAM

Informatieve site van gemeente Zoetermeer over zorg & welzijn.

ADRESSEN

A

Alzheimer Afdeling Haaglanden

Alzheimer Nederland

Afdeling Haaglanden

Achitect Oudkade 47

2552 ZR Den Haag

Telefoon 06 16 55 59 33

Voor regionale activiteiten vanuit Alzheimer Nederland.

Alzheimer Café Zoetermeer

Woonzorgcentrum De Morgenster

Nassaulaan 11

2711 Zoetermeer

Telefoon 079 371 94 71

Coördinatiepunt Zorg voor meer informatie

Elke 1e dinsdagavond van de maand wordt aan de hand van een thema informatie en voorlichting gegeven en is er ruimte om uw ervaringen te delen.

Alzheimer Nederland

Postbus 183

3980 CD Bunnik

Telefoon 030 659 69 00

www.alzheimer-nederland.nl

Voor advies, brochures, informatie en nieuwsbrieven.

Alzheimer telefoon (24 uur bereikbaar)

Telefoon 030 656 75 11

Voor al uw vragen met betrekking tot dit onderwerp.

C

Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR)

Lange Kleiweg 30
2288 GK Rijswijk
Telefoon 070 413 01 00
www.cbr.nl
Voor vragen over rijgeschiktheid.

Centraal Informatiepunt AWBZ-zorg

Telefoon 0900 1404 (lokaal tarief)
Voor vragen op het gebied van AWBZ-zorg

Centrum Indicatiestelling Zorg(CIZ)

Braillelaan 9
2289 CL Rijswijk
Telefoon 088 789 14 20
www.ciz.nl
Voor aanvragen van de benodigde indicatie voor toegang tot AWBZ zorg.

Coördinatiepunt Zorg

Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer
Telefoon 079 371 94 71
Voor het bieden van casemanagement in de gemeente Zoetermeer.

D

Dagbehandeling Monteverdi, het tijdelijke verpleeghuis

Ondineschouw 15
2726 JS Zoetermeer
Telefoon 079 330 20 00
www.vierstroom.nl
Voor het bieden van dagbesteding, structuur en ter ontlasting van mantelzorg.

Dagverzorging Vierstroom

Locatie: Albrandswaard
Albrandswaard 1
2716 DA Zoetermeer
Telefoon 079 330 87 55
www.vierstroom.nl

Locatie: Gondelkade
Gondelkade 33
2725 EC Zoetermeer
Telefoon 079 341 69 97
www.vierstroom.nl

Locatie: 't Seghe Waert
Vaartdreef 115
2724 GE Zoetermeer
Telefoon 079 341 04 21
www.vierstroom.nl
Voor het bieden van dagbesteding, structuur en ter ontlasting van mantelzorg.

G

Gemeente Zoetermeer

Zie WMO-loket

GGZ Zoetermeer

Brechtzijde 20

2725 NS Zoetermeer

Telefoon 079 330 13 00

www.ggzzoetermeer.nl

Voor ambulante behandeling, diagnose, begeleiding voor mensen met geheugenproblemen en voor kortdurende klinische crisisopvang.

Geheugenpoli

't Lange Landziekenhuis

Toneellaan 1

2725 NA Zoetermeer

Telefoon 079 346 26 26

Voor diagnose en behandeling voor mensen met geheugenproblemen.

Geheugensteunpunt

Croesinckplein 24-26

2722 EA Zoetermeer

Telefoon 079 371 94 71

Voor vragen op het gebied van geheugenproblemen.

H

Handen in Huis

Telefoon 030 659 09 70

www.handeninhuis.nl

Voor inzet van een vrijwilliger gedurende tijdelijke afwezigheid van mantelzorg.

Huishoudelijke Zorg

Via het WMO loket van de gemeente Zoetermeer.

WMO loket

Stadhuisplein 1

2711 EC Zoetermeer

Telefoon 079 346 80 10

www.Zoetermeer.nl/wmo

Voor informatie, advies, hulp en voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

I

Interkerkelijke Stichting Diakonaal Vakantiewerk (ISDV)

Postbus 6

6740 AA Lunteren

Telefoon 0318 48 66 10

www.hetvakantiebureau.nl

Voor deelname aan vakantieperiodes voor thuiswonende mensen met dementie en mantelzorgers.

J

Juridisch Loket

Telefoon 0900 8020

Voor gratis informatie, advies, hulp en steun bij juridische vragen.

K

Kleinschalig wonen

Vierstroom
Domus, Bijdorp
Bijdorplan 277
2713 SX Zoetermeer
www.vierstroom.nl
Telefoon 079 316 10 60

Klussendienst

Vierstroom
Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)
www.vierstroom.nl
Voor informatie over klussen in en om het huis.

Korrelatie

Postbus 9484
3506 GL Utrecht
Telefoon 0900 1450 (lokaal tarief)
www.korrelatie.nl
Voor luisteren, adviseren en wegwijzer naar instanties die de gevraagde hulp en/of informatie bieden.

L

Lange Landziekenhuis

Toneellaan 1
2725 NA Zoetermeer
Telefoon 079 346 26 26
www.langeland.nl

M

Maaltijdservice

Vierstroom
Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)
www.vierstroom.nl
Voor informatie over maaltijdservice aan huis en gebruik van maaltijden in wooncomplexen etc..

Medicorner, thuiszorgwinkel

Het Rond 28 (stadshart)
2711 BW Zoetermeer
Telefoon 079 319 01 50 (tussen 10.00 en 11.00 uur)
www.medicorner.nl
Voor het kopen, huren en lenen van zorg hulpmiddelen.

MEE-Haaglanden

Asvest 28
2611 PK Delft
Telefoon 015 213 11 51
www.meenederland.nl
Voor het opkomen van belangen van mensen met beperkingen.

Mezzo Landelijke vereniging voor mantelzorg en vrijwilligers

Postbus 179
3980 CD Bunnik
Telefoon 030 659 22 22
Voor belangenbehartiging en ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligerszorg

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Telefoon 0800 8051 (gratis)
www.minvws.nl

N

Nationale Vereniging de Zonnebloem.

afdeling vakantieprojecten
Postbus 2100
4800 CC Breda
Telefoon 076 564 63 62
www.zonnebloem.nl

Nederlandse Rode Kruis

Sectie aangepaste vakanties
Postbus 28210
2502 KC Den Haag
Telefoon 070 445 57 09
www.rodekruis.nl
Voor deelname aan vakanties waarbij zorg en begeleiding wordt geboden.

O

Ouderenadviseur

Vierstroom
Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)
www.vierstroom.nl
Voor vragen op het gebied van wonen, welzijn, zorg of financiën.

P

Parnassia

Louis Braillelaan 42
2719 EK Zoetermeer
Telefoon 079 329 59 99
www.parnassia.nl
Voor ambulante behandeling, diagnose en begeleiding voor mensen met geheugenproblemen

Per Saldo

Postbus 19161
3501 DD Utrecht
Telefoon 0900 742 48 57 (lokaal tarief)
www.persaldo.nl
Voor ondersteuning en vragen bij een persoonsgebonden budget.

Personenalarm

Vierstroom
Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)
www.vierstroom.nl
Voor het aanvragen van een personenalarm.

S

Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer

Croesinckplein 24 - 26
2722 EA Zoetermeer
Telefoon 079 320 86 86
www.zoetermeergezond.nl

Serviceformule 'Prettig Leven'

Vierstroom
Allerlei handige en comfortabele diensten en cursussen,
waar u met gebruik van kunt maken.
Via de Zorglijn
Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)

SMS vakanties met zorg

Stichting Mens en Samenleving
Molenweg 9
6741 KK Lunteren
Telefoon 0318 48 51 83
www.smsvakanties.nl
Voor deelname aan vakanties waarbij zorg en ondersteuning
wordt geboden.

SOS telefonische hulpdienst

Telefoon 0900 0767 (lokaal tarief)

Stichting Rondom Mantelzorg

Locatie Zoetermeer
Bijdorplan 405
2713 XS Zoetermeer
Telefoon 079 711 17 45
www.rondommantelzorg.nl
Voor informatie, advies en praktische hulp.

Stichting CAV

Steenvoordelaan 434
Postbus 365
2280 AJ Rijswijk
Telefoon 070 349 94 24
www.cav.nl
Voor ondersteuning bij administratie.

Stichting Overleg Samenwerkenden Ouderenbonden

Jan van Beierenlaan 1098a
2722 VG Zoetermeer
Telefoon 079 331 03 54
Collectieve belangenbehartiging van de aangesloten
ouderenbonden (ANBO-KBOZ-PCOB) op het gebied van
wonen, zorg, veiligheid en mobiliteit

T

'Toch Uit' Stichting Alzheimer Nederland

Postbus 183
3980 CD Bunnik
Telefoon 030 659 69 00
www.alzheimer-nederland.nl
Voor informatie over vakantiemogelijkheden.

Telefooncirkel

Vierstroom
Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)
www.vierstroom.nl
Voor dagelijks contact om te informeren of alles goed gaat.

V

Vervoer

Ouderenbus: informatie via Zorglijn:

Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)

Regiotax: via WMO

Valys: Telefoon 0900 9630 (lokaal tarief)

Vierstroom

Telefoon 0900 9300 (lokaal tarief)

In alle wijken zijn teams verzorging&verpleging gehuisvest.

www.vierstroom.nl

Voor hulp bij verpleging, verzorging, begeleiding en ondersteuning.

Verpleeghuis

Locatie Monteverdi

Ondineschouw 15

2726 JS Zoetermeer

Telefoon 079 330 20 00

www.vierstroom.nl

W

Welzijn Ouderen Zoetermeer (WOZ)

Secretariaat van WOZ

Telefoon 079 711 17 20

Voor senioren-activiteiten aangeboden in dienstencentra in Zoetermeer.

WMO-loket

Stadhuisplein 1

2711 EC Zoetermeer

Telefoon 140 79

www.lokaalloket.nl/zoetermeer

Voor informatie, advies, hulp en voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Woonzorgcentra Vierstroom

Locatie Buytenhaghe

Bergmanstrook 45

2726 RR Zoetermeer

Telefoon 079 331 93 14

Locatie De Morgenster

Nassaulaan 11

2712 AT Zoetermeer

Telefoon 079 316 48 88

Locatie 't Seghe Waert

Vaartdreef 115

2724 GA Zoetermeer

Telefoon 079 341 04 21

www.vierstroom.nl

COLOFON

Deze informatiegids is samengesteld in het kader van het Zoetermeerse zorgprogramma 'keten dementie'.

Aan deze uitgave werkten mee: GGZ Zoetermeer, 't Lange Landziekenhuis, Parnassia, Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer en Vierstroom.

De informatiegids is mede tot stand gekomen door subsidie van de gemeente Zoetermeer.

Redactieadres

Coördinatiepunt Zorg
Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

Samenstelling en redactie Miranda van Dam, Rob van Es, Karin Evers, Henry Hermsen en Riet Middelhoek

Grafisch ontwerp Patrick Lijdsman

Druk Drukkerij Wihabo Geffen

Uitgave December 2009

Wijzigingen voorbehouden

© Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de redactie.

